

Jul och Nyårsbrev

Nyhetsbrev Nr. 4 – 2009

FoU-Nordväst inför 2010

Inledning

Innan 2009 går mot sitt slut kommer här årets fjärde Nyhetsbrev. Avsikten med Nyhetsbrevet är att informera om FoU: s skilda verksamheter, till exempel produktion av rapporter, kunskapsöversikter samt inbjudningar till konferenser och seminarier kring aktuella frågor. Sammantaget, FoU-Nordväst är till för er och "utgör en resurs och en motor för utveckling av ett kunskapsbaserat socialt arbete" (avtal om FoU-Nordväst 2007-05-11).

I det här Nyhetsbrevet sätts fokus vad som är på gång för 2010 inom respektive programområde. Även tankar inför det kommande 10-årsjubileet kommer i korthet att presenteras.

Verksamhet 2010

Barn, unga och familj

I Barnskyddsutredningen (SOU 2009:68) uppmärksammas arbetet för barn och unga som far illa eller riskerar att fara illa som ett gemensamt samhällsuppdrag som ställer krav på tvärprofessionella insatser och strukturerad samverkan. Utredningen understryker även behovet av stödjande strukturer för kunskapsutveckling och integrering av forskning och praktik, av systematisk uppföljning av barns, ungas och föräldrars erfarenheter inom den sociala barn- och ungdomsvården, samt av interkommunal samverkan. Kunskapsutveckling, uppföljning, samverkan och förebyggande arbete är även centrala teman när det gäller FoU: s generella arbete kring barn, unga och familj under 2010.

Under våren fortgår arbetet i pågående projekt rörande ensamkommande flyktingbarn, uppföljning av BBIC samt samordning av nätverk (familjebehandling och familjehemsvård). Ett antal seminarier planeras:

2010-01-29: kl 9 - 11.30:

Seminarium med Håkan Stattin riktat till BBIC-ansvariga och BBIC-utbildare. Temat är *samspelet mellan risk - och skyddsfaktorer och hur en vetenskaplig förståelse av denna kan tas tillvara i det praktiska arbetet med barnavårdsutredningar.*

2010-02-05: kl 9 - 12.:

Annemi Skerfving presenterar sin utvärderingsmodell som möjliggör före- och eftermätningar i olika typer av gruppverksamheter som riktas till barn. Seminariet riktas till familjebehandlare, socialsekreterare, chefer och utvecklingsledare inom IFO på initiativ av nätverket för familjebehandlare.

Kjell Hansson kommer också troligen bjudas in under våren som ett led i kunskapsutvecklingen för familjebehandlande insatser.

Utöver detta planeras två seminarier under våren som syftar till att på temat samverkan och förebyggande arbete lyfta fram och skapa diskussion kring "lyckade" exempel från fältet där arbetet fokuserats mot områden som har lyfts fram i forskningen. Ett seminarium planeras också inom ramen för projektet *Ensamkommande flyktingbarn*, troligtvis i mars.

Kontaktpersoner på FoU-Nordväst

maria.gladh@sollentuna.se

asa.backlund@sollentuna.se

Försörjningsstöd

Idag finns kunskap om vilka grupper som riskerar bli bidragsberoende, däremot saknas kunskap om socialtjänstens insatser. Utan vetenskapligt underlag kan inget sägas om insatsers effekter. Hitintills har inga granskningar påbörjats (SoS, 2009). Förändringarna inom socialförsäkringen och arbetsmarknadspolitiken har stor påverkan på arbetet inom försörjningsstöd (SKL). Dominerande inriktning, både inom socialtjänst och socialförsörjningssystem, är arbetslinjen (SKL).

FoU-Nordväst arbetar för att stödja med kunskap om aktuell forskning. Arbetande seminarier kring aktuella teman, seminarier, och temadagar är ett sätt att förmedla detta. Chefsnätverk och nätverk för socialsekreterare är också betydelsefulla verktyg i arbetet och syftar till att vara plattformar för kunskaps och erfarenhetsutbyte.

Unga Vuxna inom försörjningsstöd kommer att vara prioriterat område 2010.

Med anledning av att detta område prioriteras har Nätverket Unga Vuxna bildats med syftet att dels möjliggöra fördjupning inom ämnes-

området och dels att utgöra en arena för erfarenhetsutbyte.

Nätverket Unga Vuxna har uppdraget att formulera seminarieteman för 2010 samt teman för höstens *Försörjningsstödsdag*.

Kontaktperson på FoU-Nordväst
anders.arnsvik@sollentuna.se

Missbruk

Utredningen *Översynen av svensk missbruks- och beroendevård* (S 2008:4) lägger under 2010 förslag om innehåll, ansvar och organisation av missbrukarvården inom socialtjänst och sjukvård. Utöver huvudmannaskap ska förslag lämnas om eventuella förändringar även av lagstiftning och författningar (SoL, HSL, LVM, LOB och LPT). Ett förändrat huvudmannaskap kan få stor betydelse för det kommunala missbruksarbetet.

2010 års verksamhet vid FoU syftar till att fortsätta arbetet med en *gemensam kunskapsbas* inom missbruksvården (kommunal missbruksvård, beroendevård samt psykiatri) med fokus på arbetet med människor med missbruk, beroende och samtidig psykiatrisk och/eller somatisk ohälsa.

FoU: s ambition är också att fortsättningsvis erbjuda sammanställningar av ASI-intervjuer.

Seminarier kommer att anknyta till översynen av missbrukarvården och andra aktuella frågor. Väsentliga kontaktytor med praktiken är chefsnätverket och ASI-nätverket.

Inom ramen för pågående utvecklingsarbete (se ovan) genomförs under våren två seminarier, öppna för alla anställda personal inom missbruksvården.

2010-03-11 kl 13 -16 30:

Samhällsvetenskapliga förklaringar kring missbruk. Föreläsare: Jan Blomqvist, prof., SORAD.

Neuropsykiatriskt funktionshinder och missbruk. Föreläsare: inte klart

Lokal: Ej klart. Återkommer med information.

2010-05-06 kl 13 - 16 30:

Etikseminarium

Föreläsare: Erik Blennberger, docent /forskningsledare, Ersta Sköndal högskola

Lokal: Ej klart. Återkommer med information.

Kontaktpersoner på FoU-Nordväst
anders.arnsvik@sollentuna.se
jouko.lindgren@sollentuna.se

Socialpsykiatri

Socialt arbete med människor med psykisk ohälsa samt psykiska funktionshinder är ett område under stark utveckling. Regeringen har under senare år haft fokus på behovsinventering, insatser samt samordning av vård och stöd till denna målgrupp (SOU 2006:100; 2009/10:SoU2; Prop 2008/09 /193). I samtliga offentliga dokument efterlyses en gemensam kunskapsbas och en samsyn mellan myndigheter och vårdgivare för denna grupp särskilt utsatta individer.

Tidigt under 2010 kommer riktlinjer för psykosocialt arbete för människor med schizofreni att presenteras. Ett ökat samarbete med brukare och brukarorganisationer är också något som efterfrågas och som bör utvecklas. Socialstyrelsen (IMS) har påbörjat ett arbete med att sammanställa information om arbetsmetoder och bedömningsinstrument för utredning och insatser för målgruppen.

FoU har för avsikt att följa den beskrivna utvecklingen samt informera och handleda socialtjänsten i frågor avseende bästa kunskap om behovsbedömning. Konkret innebär det också att regelbundet träffa befintligt chefs- och handläggarnätverk, arrangera seminarier och öppna föreläsningar samt sammanställa rapporter.

Seminarier under planering:

Tekniska hjälpmedel för psykiskt funktionshindrade samt

”Kropp och själ” om psykosomatik och psykiskt sjukas fysiska hälsa

Datum för dessa seminarier är ännu inte fastställt.

Kontaktpersoner på FoU-Nordväst
katarina.piuva@socarb.su.se

FoU-Nordväst firar 10-årsjubileum 2010!

2010 kommer att vara ett viktigt år i FoU-Nordvästs historia. Enheten som skapades på initiativ av några kommuner i nordvästområdet i slutet av 1990-talet har då funnits i 10 år!

En av utgångspunkterna för socialtjänstkommitténs satsningar på lokala och regionala FoU-enheter var den kritik som riktats mot universiteten och som handlade om att den sociala forskningen alltför lite hade kommit att tjäna praktiska syften. På motsvarande vis hade de professionella yrkesutövarna kritiserats för att inte visa tillräcklig öppenhet för vetenskaplig kunskapsbildning.

FoU: s tillkomst och organisering kan även ses i ljuset av diskussionerna om en kunskapsbaserad praktik och strävan att insatserna inom socialt arbete i större utsträckning skall vara kopplade till aktuell forskning inom området.

Ett sätt att karaktärisera en FoU-verksamhet är att se det som en blandform med gränsöverskridande ambitioner, där olika behov och intressen idealt sett förenas i en lokalt baserad kunskapsbildning. En kunskapsbildning som tillgodoser rimliga krav på såväl praktikrelevans och klientnytta som vetenskaplighet (Hyvönen, 2009, s. 1).¹

Under årens lopp har FoU i samarbete med Er formulerat delar av den vardagliga praktiken. Det har tagit sig konkreta uttryck i FoU-/forskningsrapporter, arbets-/utvärderingsrapporter samt inventeringar/kartläggningar. Ni har även varje år inbjudits till seminarier och temadagar. Många av Er har också deltagit i olika nätverk kring frågor rörande Er vardag som Ni själva tagit initiativ till.

Under våren 2010 kommer FoU-Nordväst att inbjuda Er till ett antal jubileumsseminarier (halvdagar) som kommer att ta avstamp ur det utvecklingsarbete som pågått under de här 10 åren. Några av de redan nämnda seminarierna kommer att ingå som jubileumsseminarier.

¹ http://www.hss09.se/own_documents/Papers/4-7%20-%20Hyv%C3%B6nen%20-%20paper.pdf

Avslutande ord

Avslutningsvis – ett omfattande och tämligen utforskat utvecklingsområde vill FoU-Nordväst sätta mer i fokus. Det handlar om att tillsammans med socialtjänstens medarbetare formulera och dokumentera den erfarenhetsbaserade praktiken. Det kanske redan, i vissa avseenden gjorts, men avsikten är att göra det mer systematiskt och tydligare och med särskild inriktning mot utfallet för klienterna. Frågan är: gjorde insatserna någon skillnad? Denna dokumentation av arbetssätt och metoder är väsentlig, eftersom Ni vet vad som är verksamt för klienten, men det är inte formulerat eller dokumenterat.

Sammantaget innebär det en stor men angelägen utmaning, om vi tillsammans tar oss an arbetet med att utveckla formerna för att beskriva och utvärdera psykosocialt arbete i det sociala arbetets vardag. Ett första steg i den riktningen är, att inom socialtjänstens organisationer skapa utrymme för att reflektera över arbetet. Studiecirkelarna inom riktlinjearbetet fyllde en sådan funktion, vilket också många gav uttryck för. Forskare i socialt arbete understryker också att detta är en nödvändig förutsättning för att utveckla arbetet mot en evidensbaserad praktik (Bergmark et al., 2008; Oscarsson, 2006; 2009).

Den utmaningen står FoU-Nordväst berett att anta, om Ni som arbetar med dessa frågor själva också är beredda att göra det.

*Anders Arnsvik, FoU-medarbetare
Ann Palm, FoU-chef*

För övrigt...

...håll utkik efter datum på vår hemsida och i kommande nyhetsbrev!

Till sist önskar Vi alla till Er alla

GOD JUL och GOTT NYTT ÅR